

#Arjenapurilla #arkiseikkailuun

- kokeillen kohti arjen viisaampaa liikkumista

LOPPURAPORTTI

OSAHANKE 1

yhteishankkeessa

Kohti arkiviisasta liikkumista Keski-Suomessa

Osa-aluevastaava: JAPA ry

1.1.2017 - 31.12.2017

Keskeiset toimenpiteet ja tulokset

Pyöräilyn maakuntakiertue yhteistyössä JYPS ry:n kanssa

- Osallistuminen kuntien kesätapahtumiin, 10 kuntaa
 - Hankasalmi, Joutsa, Jämsä, Keuruu, Laukaa, Muurame, Petäjävesi, Uurainen, Viitasaari ja Äänekoski
- Sähköpyörien esittely ja kokeilumahdollisuuksista tiedottaminen
- Kiinnostusta kokeilla on, kesäaika katsottiin haastavaksi lomien suhteen
- Jälkisähköistäminen ihmisille vierasta
- Koottu pienesite sähköistämismahdollisuuksista seudulla siitä kiinnostuneille
- “Kiva kun täälläkin joskus näkee näitä”
- Kokeilupyörätarpeeksi nousi sähköavusteinen 3-pyöräinen avustepyörä -> soveltuu kauppapyöräksi kun 2-pyöräisellä ajo ei enää onnistu

Lastipyörälainaamon toiminnan jatkaminen, monipuolistaminen ja maakunnallisten toimenpiteiden aloittaminen

- Lainaamon teemojen levittäminen maakuntaan uusien yhteistyötahojen ja kokeilujen kautta
 - Kolme kokeiluperhettä kävi läpi koko lainaamon valikoiman ja raportoi mielipiteet blogiin (kokeiluun haki 12 perhettä). Yksi kokeiluperhe asui Muuramessa
 - *“Jäimme haaveilemaan sähköpyörästä, sillä voisi vähentää auton käyttöä vielä entisestään aika paljon ja kulkeminen on mukavan jouhevaa.”*
 - *“Minulle on jäänyt käteen erityisesti vapaus, minkä pyörät ovat antaneet. On ollut ihanaa lähteä kotipihalta silloin kun haluaa, tietäen että saa itsensä, lapsensa ja tavarat helposti mukaan. Olemme miettineet sähköpyörän hankintaa toiseksi kulkuvälineeksi.”*
- Lainaamon pyörä- ja muun lainausvalikoiman monipuolistaminen lainaajien toiveiden mukaisesti
 - Hankinnat eivät saaneet avustusta. Omasta budjetista uuteen sähköavusteisiin pyörään suunnatut varat käytettiin Lainaamon Leo-pyörän sähköjen uudistamiseen.
- Lastipyörien käyttö- ja huoltokoulutukset
 - koulutusta avainhenkilöstölle, tapahtumakoulutusta ja ohjeistusten luomista

Kuvia lainaajilta ja kokeiluperheiltä

Liikkeelle lasten kanssa -kampanja

- Perhepyöräilyn päiväkotikiertue
 - Vierailtiin viidessä päiväkodissa Jyväskylässä lasten taitoajoradan ja Linkki-Riksan kanssa
- Vuonna 2016 suunnitellun materiaalin pohjalta kampanjoiminen ja lisämateriaalin tuottaminen
 - Viestinnässä nostettu esille “arkiseikkailu”, tuotettu lapsille materiaaliksi mm. laatikkopyörätarroja, osallistuttiin Keski-Suomen opetus- ja kasvatustieteiden foorumiin esitellen materiaalia. Tapahtumassa kysyttiin tarvetta liikkumisaiheiselle oppituntityölle
- Yhteistyö erilaisten lastenkulttuuriin liittyvien tahojen ja toimijoiden kanssa
 - Kesäteatterikiertue
 - Yhteistyön aloittaminen TV:stä tutun Taika-Petterin ja Jakke Jääkarhun kanssa: kuvattu lasten liikkumistaitokortteja ja koeluontoisesti valistusvideoita
 - Liikkuvan satutunnin konseptointi pienkirjastoille
 - Verkosta ladattava satutuntimateriaali

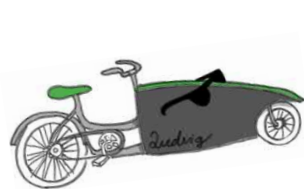
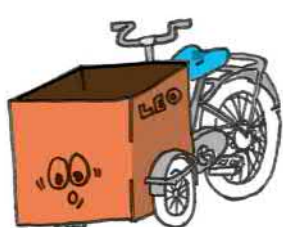

**HALUAISITKO
MAKSUTTA
KESÄTEATTERIIN?**

Mihin kesäteatteriin haluaisit vielä
tänä kesänä mennä?

Polkaise lastipyörälainaamon pyörällä
valitsemaasi kesäteatteriin ja kerro
meille kokemuksestasi kuvin ja
sanoin, me tarjoamme lipun. Jos saat
vielä näyttelijät samaan kuvaan
pyörän kanssa, aina parempi!

Innostuiko?
Ota yhteyttä toimisto@japary.fi

Sähköpyöräillen! -kampanja

- Luentosarja viisaasta liikkumisesta, keskiössä erityisesti sähköpyöräily ja biokaasu maakunnallisten erityispiirteiden mukaisesti
 - Kansalaisopistoyhteistyö: biokaasuluento Jyväskylässä, sähköpyöräilyluennot Saarijärvellä ja Äänekoskella
- Sähköpyöräkurssi yhteistyössä Jyväskylän kansalaisopiston kanssa
 - Osana Jyväskylän kansalaisopiston syksyn kurssitarjontaa, opettajana Jarno Moilanen, FatWhale Kustom
- Sähköpyörien koeajo- ja esittelytilaisuuksia
 - Erityisenä yhteistyö Eläkeliiton Keski-Suomen piirin jäsenyhdistysten ja Keski-Suomen Allergia- ja astmayhdistyksen kanssa
 - Osallistuminen Eläkeliiton Keski-Suomen piirin kesäpäiville Kivijärvellä sekä paikallisyhdistysten tilaisuuksiin Jämsässä ja Laukaassa teemalla “arkiliikkumisen merkitys astmaterveyteen”
 - Koeajomahdollisuus 25 eri tilaisuudessa vuoden aikana
 - Pyöriä käytetty lisäksi kokeilupyörinä Jyväskylän kaupungin työpaikkakokeilussa ja kahden eri yrityksen työntekijöiden testaustilaisuuksissa

Autoilijan katuajokoulutukset

Hankkeen yhtenä tavoitteena oli järjestää taloudellisen autolla ajon kurssi urheiluseurassa treenaavien autolla harjoituksiin liikkuvien perheiden vanhemmille. Järjestäminen oli haasteellista alusta loppuun saakka. Kurssia järjestettiin syksyllä, joka paljastui kiireelliseksi ajaksi autokouluille. Tarjoukset pyydettiin suunnitellun kolmen sijaan viidestä koulusta, koska muutama autokoulu ei toimittanut tarjouksia useasta pyynnöstä huolimatta.

Yhteistyöurheiluseuraa tiedusteltiin useasta suunnasta. Osa suoritti jäsenille etukäteistiedusteluja, joissa tulokseksi tuli, että kurssiin ei ollut kiinnostusta. Parin seuran kanssa ongelmana oli olemassa olevat sponsorointisopimukset toisen autokoulun kanssa, yhteistyötä kurssin järjestämisen suhteen ei voitu tehdä, sillä sponsoriautokouluja yhteistyö ei kiinnostanut. Kolmen seuran kanssa päästiin yhteistyöhön saakka, mutta kiinnostuneita kurssilaisia ei vanhemmista löytynyt.

Näiden jälkeen haimme avoimella haulla ahkeraa kuskia liikuntaseuran vanhemmista, kuski saisi palkkiona kurssin. Tieto hausta meni yhdeksälle yhteistyökumppaniseuralle, mutta yhtään kuskia ei ilmoitettu kisaan.

Teeman puitteissa pyydettiin joulukuussa ihmisiä ilmiantamaan itsensä tai tuttavansa kestävästä liikkumisvalinnoista. Saapuneista ehdotuksista (11 kpl) valittiin palkittaviksi 7 kpl. Palkintovaihtoehtoina olivat Linkki-lippu, pyörähuoltolahjakortti tai taloudellisen ajon koulutus.

Yleistä

- Hankkeessa osallistuttiin lasti- tai sähköpyörien kanssa tai muulla teemamateriaalilla 36 eri tapahtumaan.
- Lastipyörälainaamon käyttöaste nousi edelleen (2015: kokonaiskäyttöaste 72%, 2016: kokonaiskäyttöaste 74%, 2017: kokonaiskäyttöaste 78%). Keski-Suomen opiskelija-asuntosäätiön kohteeseen hankittu yhteiskäyttöpyörä ja päätöksen hankinnasta tehnyt yhteiskäyttölaatikopyörän osalta Jyväskylän yliopiston ylioppilaskunta.
- Liikkujan viikko mukana osateemana Jyväskylän Valon kaupunki -tapahtuman osatapahtumassa Tourujoen Yössä (kävijämäärä n. 9000 hlö)
- Yhteistä suunnittelua tiivistetty seudulla: vuoden 2018 suunnitelluissa toimenpiteissä painotetaan toisten hanketoimijoiden työn avustamista kohdepaikkakunnilla
- Lastipyörälainaamo esillä voitokkaasti Suomi Areenassa Porissa järjestetyssä väittelyssä yhdessä Autoliiton kanssa

“Lisäkommenttina voisin mainita, että enpä ole koskaan käynyt kaupungissa missä pyörien parkit ovat niin täynnä keskusta-alueella. Jyväskylä on ilmeisesti saanut pyöräilyn hyvin upotettua asukkaisiin.”

Viestintä

- Hankkeen tiedotuskanavia olivat pääasiassa sosiaalisen median kanavista Facebook ja Instagram.
- Lainaamon toiminnasta raportoitiiin blogiin <http://lastipyoralainaamo.blogspot.fi/>
- Lisäksi käytettiin perinteisiä tiedotteita, joiden pohjalta vierailtiin radioissa ja julkaistiin lehtijuttuja.
- Sisäisessä viestinnässä käytettiin Googlen palveluita, sähköpostia sekä liikkumisen ohjauksen toimintaryhmän kokouksia.

30.8.2017 10.6.2017

Lainariksi kohti kesää

RIINA SYRÄNMAALAKKO

JYVÄSKYLÄN lastipyörälainaamon valikoiman on tähtynyt kolme uutta menestystä: Linkki-rikas, Linkki-tapalainamagpyörä sekä Tupliraketti-vierityslendempöök.

Linkki-rikas on kolmitoimittainen, sähkövoimainen riks, jota voi kuljettaa kahdella alkuun. Karokella varustettuun rikkaan kuuluu myös peite, joka pitää kyytäläisen lämpiminä.

99 SILLÄ JAKSAA POLKEA HYVIN, VAIKKA KYÖDISSÄ ONKIN KAKSI AIKUISTA.

Jopa viisi prosentin osuus, jota Juhana Vuorikko kutsuu, että rikka on ollut onnistunut esimerkki isovanhempien viestinnästä. Jyväskylän vierailevat, rikas sepi hyvin liikenteellään kyytäläisille, sillä siihen on helppo tutustua.

»Pyörä on sähkövoimainen, eli sillä jaksaa polkea hyvin, vaikka kyydissä onkin kaksi aikuista. Rikassa on myös pelamattomia penkkiä ja turvavyö. Pyörä on ollut jo mukana tapahtumissa ja seminaaleissa ympäri kaupunkia, ja sen avulla on myös koulutettu Jyväskylän ensimmäiset pyöräilijät. Nyi se on kaikkien kaupunkilaisten saatavissa, Vuorikko sanoo.

Lainaamon uusin hankinta on tandem, joka on suunniteltu tuplille. Se on lainaamon ainut pyörä, jossa ei ole lainkaan sähkövoimaa.

Tandemilla ajaa ei tarvitse aikaisempaa kokemusta, vaikka alkuun se voi olla aika jännittävääkin. Yhteensä se ajaa sujuu muutaman metrin jälkeen. Tärkeintä on hyvä kommunikointi rikkajen kanssa, Vuorikko opastaa.

Kolmas lainaamon uusia tulokkaita on Linkki-tapalainamagpyörä, joka muuttuu kahdella pienellä kolkalla. Sitä onkin jo käytetty muun muassa liikkuvana kahvilana Euroopan pyöräpäivässä.

Lainaamo on suosittu

Kansalais-toiminnanohjeita Määränsä toimivassa lastipyörälainaamon voi tulla tutustumaan.

Linkki-rikas, Linkki-tapalainamagpyörä ja Linkki-tapalainamagpyörä, jotka päättävät avautua kesä ja alkuun nousevat tasot muuttavat lastipyörän pieneksi koljaksi. Linkki-rikas ja Linkki-tapalainamagpyörä on lainaamolle hankinnut Jyväskylän joukkoliikenne.

Juhana Vuorikko esittelee tapahtumagpyörää, jonka päättävät avautua kesä ja alkuun nousevat tasot muuttavat lastipyörän pieneksi koljaksi. Linkki-rikas ja Linkki-tapalainamagpyörä on lainaamolle hankinnut Jyväskylän joukkoliikenne.

Vuorokortit kannattaa ottaa ajoissa.

»Lainaamon perustidea on, että kaupungissa avautuvat parhaiten voimistuvat sähkövoimaiset pyörät, esimerkiksi kaikkosetun, lastipyörällä voi kuljettaa lapsia, sähkövoimainen tulee. Toinen kestävä liikkuvuuskeinoja esille, jos joku haluaa lastipyörän oiminnasta, lainaamon pyörä voi ottaa kassalla.

Hankeorganisaatio

- Jyväskylän kestävä kehitys JAPA ry
- Hankkeessa työskentelivät
 - toiminnanjohtaja Anna Sarkkinen
 - koordinaattori Paula Wilkman
 - projektityöntekijät Juha Vuorikko, Venla Wallius, Tiina Kiiski ja Johanna Hakkarainen
 - Palkkioita maksettiin valokuvauksesta, ohjaamisesta sekä graafikontyöstä
- Suunnittelussa ja järjestelyissä olivat mukana lisäksi yhdistyksen harjoittelijat vuoden aikana, yhdistyksen hallituksen vapaaehtoiset sekä toimintaympäristön yhteistyökumppanit

Talous

- Hankkeen hyväksytty budjetti oli 60 000 €, josta valtionavustuksen osuus 45 000 €
- toteutuneet menot 1.7.–31.12. olivat 42 652,68 € ja 1.1.–31.12. 61 810,43 €
- Hankkeella oli tuloja 53,90 €, jotka perittiin lainaajilta heidän laina-aikanaan sattuneista pyörän huoltoon johtaneista rikkoutuneista osista. Tulot on vähennetty hyväksyttävistä
- Suurimmat menoerät olivat palkat ja palkkiot, 39 641,90 € sekä ostopalvelut 12 251,64 €.
- Yhteistyökumppanit kattoivat osan hankkeen tapahtumien kustannuksista, mm. kansalaisopistot huolehtivat koulutusten tilakustannuksista ja ilmoittautumisjärjestelmästä ja osa Keski-Suomi kiertueen markkinapaikoista saatiin ilmaiseksi. Taika-Petteri laskutti yhteistyöhön käyttämästään työajasta vain osan.

Jatkotoimenpiteet

Vuodelle 2018 haettu rahoitusta teemojen jatkamiseksi sekä uusien ja vanhojen toimintojen kehittämiseksi.

Hanketoimijalla on keskeinen osuus muiden alueen viisaan liikkumisen hankkeiden toiminnan tukijana. Tulevaisuudessa on seudulla panostettava yhä enemmän toimijoiden väliseen yhteistyöhön ja yhteissuunnitteluun huolimatta erillisestä hanketoiminnasta.

Erilaiset toimijat tuovat tehtäväkenttään mukanaan omat yhteistyöverkostonsa ja kokemuksensa teeman parissa työskentelystä luoden Keski-Suomen alueelle ainutlaatuisen toimijaverkoston julkisten toimijoiden, yritysten, oppilaitosten, järjestötoimijoiden ja asukkaiden yhteistyönä.

